

بسمه تعالی

طرح دوره درس نظری و عملی - دانشگاه علوم پزشکی ایلام

معرفی درس اپیدمیولوژی بیماری های شایع در ایران نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

دانشکده: مجتمع آموزش عالی سلامت گروه آموزشی: بهداشت عمومی

* نام و شماره درس: اپیدمیولوژی بیماری های شایع در ایران

* رشته و مقطع تحصیلی: بهداشت عمومی - کاردانی

* تعداد و نوع واحد: دو واحد - نظری * روز برگزاری: یکشنبه

* نام مسوول درس (استاد درس): دکتر رحمت چتری پور

* دروس پیش نیاز: کلیات و اصول اپیدمیولوژی

* آدرس Email: chatripour.r@gmail.com

اهداف

هدف کلی درس:

با توجه به اهمیت توزیع و انتشار بیماری های واگیر و غیرواگیر جهت کنترل و پیشگیری آنها، در این درس دانشجویان با تعریف اپیدمیولوژی، عوامل خطر، ایمنسازی و مبارزه با عفونتهای تنفسی و غیره که از طریق هوا، غذا یا آب، و... منتقل می شوند، آشنا خواهد شد؛ و نسبت به بیماریهای غیر واگیر مثل سوء تغذیه و سرطانها و بیماریهای روانی و سوانح و بلایا جهت جلوگیری از بروز آنها اشراف خواهد یافت.

✓ شناخت عوامل موثر بر توزیع و انتشار بیماریهای واگیر

✓ شناخت عوامل موثر بر توزیع و انتشار بیماریهای غیر واگیر

اهداف رفتاری (هدف رفتاری دارای مخاطب، فعل رفتاری، درجه و معیار و شرایط انجام است)

- ۱) تعریف اپیدمیولوژی، عوامل خطر سلامتی و راههای انتقال بیماری را شرح دهد.
- ۲) ایمن سازی، توزیع بیماریها و تعیین اولویتها را شرح دهد.
- ۳) منابع اطلاعات بیماریهای عفونی، عفونتهای منتقله از طریق هوا را توضیح دهد.
- ۴) عفونتهای تنفسی، عفونتهای استرپتوکوکی را توضیح دهد.
- ۵) اپیدمیولوژی بیماری سرخک و سیاه سرفه را با تاکید بر کنترل و پیشگیری آنها توضیح دهد.
- ۶) اپیدمیولوژی بیماری دیابت را با تاکید بر کنترل و پیشگیری آنها توضیح دهد.
- ۷) اپیدمیولوژی بیماری پرفشاری خون را با تاکید بر کنترل و پیشگیری آنها توضیح دهد.
- ۸) اپیدمیولوژی بیماری سرطانهای شایع را با تاکید بر کنترل و پیشگیری آنها توضیح دهد.
- ۹) اپیدمیولوژی بیماریهای مشترک بین انسان و دام(هاری، تب مالت و ...) را با تاکید بر کنترل و پیشگیری آنها توضیح دهد.
- ۱۰) اپیدمیولوژی بیماری لیشمانیوز را با تاکید بر کنترل و پیشگیری آنها توضیح دهد.
- ۱۱) اپیدمیولوژی بیماری مالاریا را با تاکید بر کنترل و پیشگیری آنها توضیح دهد.
- ۱۲) اپیدمیولوژی عفونتهای ناشی از تماس مستقیم را با تاکید بر کنترل و پیشگیری آنها توضیح دهد.
- ۱۳) اپیدمیولوژی بیماری منتقله از طریق آب و غذا را با تاکید بر کنترل و پیشگیری آنها توضیح دهد.
- ۱۴) اپیدمیولوژی بیماریهای روماتیسمی مزمن را با تاکید بر کنترل و پیشگیری آنها توضیح دهد.
- ۱۵) اپیدمیولوژی بیماریهای روانی را با تاکید بر کنترل و پیشگیری آنها توضیح دهد.
- ۱۶) اپیدمیولوژی سوانح و حوادث را با تاکید بر کنترل و پیشگیری آنها توضیح دهد.

• **وظایف دانشجویان(تکالیف دانشجو در طول ترم)**

- حضور به موقع در کلاس درس
- انجام فعالیتهای کلاسی در طول ترم
- مشارکت در بحث کلاسی
- حضور فعال در کلاس درس
- شرکت در آزمونهای ارزشیابی

• **منابع اصلی (با رعایت اصول منبع نویسی و دادن نشانی برای تهیه آنها شامل کتابخانه، کتاب فروشی، اینترنت،.....)**

- کتاب اپیدمیولوژی بیماری های شایع ایران، دکتر پروین یآوری و همکاران، ویرایش دوم، چاپ اول ۱۳۹۹ ، انتشارات گپ، جلد اول.
- اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای شایع در ایران- عزیزی فریدون، حاتمی حسین. نشر اشتیاق. آخرین چاپ.
- دستورالعملهای کشوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، قابل دسترسی در سایت معاونت

بهداشتی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور.

○ گزارش های سالانه سازمان جهانی بهداشت قابل دسترسی در سایت www.WHO.int

• **روش تدریس و وسایل کمک آموزشی مورد استفاده:**

○ روش تدریس (در جلسات حضوری و جلسات آنلاین و آنلاین به تفکیک):

جلسات حضوری به صورت سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث در گروه‌های کوچک، استفاده از وسایل کمک آموزشی، Power point، مولتی مدیا، و فیلم آموزشی تدریس خواهد شد.

جلسات آنلاین به صورت بارگذاری مطالب به شکل اسلاید و فایل‌های پی دی اف خواهد بود.

جلسات آنلاین به صورت سخنرانی (توسط استاد) و پرسش و پاسخ با دانشجو برگزار می شود.

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، جلسات آنلاین و آنلاین به تفکیک):

جلسات حضوری دانشجویان بایستی در ساعات مشخص شده در کلاس حضور یافته و ضمن گوش دادن به مطالب ارائه شده توسط استاد در مباحث پرسش و پاسخ حضور فعال داشته باشند.

جلسات آنلاین: دانشجویان بایستی فایل‌های بارگذاری شده توسط استاد را به دقت مطالعه کرده و به منابع معرفی شده جهت دستیابی به اطلاعات کاملتر مراجعه نمایند.

جلسات آنلاین: دانشجویان بایستی در ساعات مشخص شده در جلسه حضور یافته و ضمن گوش دادن به مطالب ارائه شده توسط استاد در مباحث پرسش و پاسخ حضور فعال داشته باشند.

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، جلسات آنلاین و آنلاین به تفکیک):

جلسات حضوری: دانشجویان بایستی در ساعات مشخص شده در کلاس حضور یافته و نظم کلاس را رعایت نماید. ضمن گوش دادن به مطالب ارائه شده توسط استاد در مباحث پرسش و پاسخ حضور فعال داشته باشند. لازم به ذکر است در کلاس گوشی موبایل به حالت سایلنت باشد.

جلسات آنلاین: دانشجویان ضمن مطالعه مطالب بارگذاری شده بایستی تمرینات کلاسی و پرسش‌های مطرح شده توسط استاد را در زمان تعیین شده پاسخ داده و پاسخ خود را در سامانه آموزشی بارگذاری نمایند. همچنین دانشجویان می توانند سؤالات خود را در ارتباط با مبحث مربوطه از طریق سامانه مطرح و در اسرع وقت پاسخ خود را توسط استاد درس دریافت نمایند.

جلسات آنلاین: حضور در تمامی جلسات آنلاین الزامی است. استاد درس، سؤالاتی را مطرح و به شکل تصادفی از دانشجویان خواهد پرسید. حضور فعال همراه با مشارکت در مباحث اصل اساسی در جلسات آنلاین می باشد.

• **نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:**

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	حضور در کلاس ها	۲
۳	انجام تکالیف در طول ترم	۳
۴	آزمون در میان ترم	۳
۵	امتحان پایان ترم	۱۲

- جلسات به صورت حضوری برگزار خواهد شد اما اگر جلسه‌ای به صورت آنلاین و یا آنلاین برگزار شود، در صورت انتخاب جلسه به صورت آنلاین بارگزاری محتوای چند رسانه ایی جهت جلسه به عنوان استاندارد پایه محسوب میگردد و استاد درس می تواند علاوه بر آن از مازول های جلسات آنلاین نیز استفاده نماید.
- در صورت انتخاب جلسه به صورت آنلاین ضروری است ساعت پیشنهادی جلسه در بازه ۸ الی ۱۸ با فواصل ۲ ساعت انتخاب شوند به عنوان مثال ساعت ۱۶-۱۴

برای هر یک از مصادیقی که از سند تعالی، عدالت و بهره وری آموزشی در طرح دوره فعلی ادغام می شود، جدول زیر را تکمیل بفرمایید:

عنوان مصداق سند تعالی، عدالت و بهره وری آموزشی	
	۱. اشاره به مفاهیم اخلاق پزشکی در رئوس مطالب ۲. اشاره به مفاهیم تعهد حرفه ای در رئوس مطالب ۳. کاربرد تکنولوژی های نوین در آموزش (AR,VR,XR) شبیه سازی، موبایل، اپلیکیشن، هوش مصنوعی، فناوری بومی و ...
☐ ۱- کارگروه تخصصی نظام اعتباربخشی ملی و تدوین استانداردهای آموزشی	کارگروه تخصصی مرتبط** ** لطفا عنوان کارگروهی که مصداق فوق را از آن استخراج نموده اید تیک بزنید
☐ ۲- کارگروه تخصصی مرجعیت علمی و آینده نگاری	
☐ ۳- کارگروه تخصصی همگرایی در تعالی علوم و فناوریهای پیشرفته	
☐ ۴- کارگروه تخصصی مدیریت جامع کیفیت در آموزش علوم پزشکی	
☒ ۵- کارگروه تخصصی پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی	
☐ ۶- کارگروه تخصصی اقتصاد آموزش	
☐ ۷- کارگروه تخصصی بین المللی سازی آموزش علوم پزشکی	

☒ ۸- کارگروه تخصصی اخلاق، سلامت معنوی و تعهد حرفه ای در آموزش علوم پزشکی	
☐ ۹- کارگروه تخصصی کارآفرینی و کسب و کارهای دانش بنیان	
☒ ۱۰- کارگروه تخصصی توسعه آموزش و فناوری های نوین ارتقای یادگیری	
☐ هدف کلی ☒ اهداف رفتاری ☒ وظایف دانشجویان ☒ منابع اصلی ☒ روش تدریس ☒ وسایل کمک آموزشی ☒ سنجش و ارزشیابی	در کدام قسمت از طرح دوره بیان شده است؟
	توضیحات مربوط به نحوه ی ادغام مصادیق سند تعالی در آموزش دانشجویان روش معرفی مصادیق را مختصراً توضیح دهید
	مستندات (در صورت لزوم)

* مصادیق؛

۱. معرفی سامانه همگرایی به دانشجویان (مشارکت دانشجویان در برنامه های هم اندیشی و ایجاد شبکه همگرایی دانشجویی)
  ۲. ارائه مشترک حداقل یک جلسه از دوره با مشارکت حداقل دو گروه آموزشی (قابل اجرا جهت دروس همگرا)
  ۳. معرفی سامانه ثبت رزومه اجتماعی وزارت بهداشت
  ۴. اشاره به مفاهیم مرتبط جهت حضور در فعالیتهای یادگیری در جامعه، مواجهه زودرس فعایتهای داوطلبانه و اردوهای جهادی
  ۵. اشاره به مفاهیم سلامت معنوی در رئوس مطالب (تئوری/عملی/کارآموزی)
  ۶. اشاره به مفاهیم اخلاق پزشکی در رئوس مطالب
  ۷. اشاره به مفاهیم تعهد حرفه ای در رئوس مطالب
  ۸. معرفی مفاهیم درس با رویکرد کارآفرینی و فناوری
  ۹. معرفی جشنواره های کارآفرینی، ایده شو/ خوارزمی/ رازی/ ابن سینا
  ۱۰. معرفی جشنواره های ایده های آموزشی نوآورانه دانشجویی در جشنواره شهید مطهری به آدرس ichpe.org
  ۱۱. کاربرد تکنولوژی های نوین در آموزش (AR,VR,XR شبیه سازی، موبایل، اپلیکیشن، هوش مصنوعی، فناوری بومی و ...)
  ۱۲. برگزاری آزمونهای الکترونیک میان ترم / پایان ترم با فرمت KF,PMP,OSCE,MMI
- برای انتخاب عنوان مصادیق می توانید به یکی از ۱۲ مصداق شناسایی شده در زیرنویس همین جدول* مراجعه بفرمایید.

- لازم به ذکر است که مصادیق محدود به این ۱۲ مورد نیستند و اعضای هیئت علمی بنا به صلاحدید تخصصی می توانند موضوعات مرتبط را در یکی از کارگروه ها ادغام نمایند (موضوعات باید مشخصاً برگرفته از شاخص های کارگروه های دهگانه سند تعالی باشند)

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس اپیدمیولوژی بیماری های شایع در ایران

ردیف	جلسه	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس	یادگیری ترکیبی*
۱	اول	معارفه، ارزیابی وضعیت آگاهی دانشجویان از مفاهیم و کلیات بیماری های شایع کشور، تبیین اهداف درس، نحوه ارائه درس و نوع ارزشیابی دانشجویان	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف	
۲	دوم	عوامل خطر سلامتی و راه های انتقال بیماریها	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف	
۳	سوم	ایمنسازی، توزیع بیماریها و تعیین اولویتها	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف	
۴	چهارم	منابع اطلاعات بیماری های عفونی، عفونتهای منتقله از طریق هوا	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف	
۵	پنجم	اپیدمیولوژی عفونتهای تنفسی، عفونتهای استرپتوکوکی	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف	
۶	ششم	اپیدمیولوژی بیماری سرخک و سیاه سرفه	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف	
۷	هفتم	اپیدمیولوژی بیماری های مشترک انسان و حیوانات	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف	
۸	هشتم	اپیدمیولوژی بیماری لیشمانیا	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف	
۹	نهم	اپیدمیولوژی بیماری مالاریا	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف	
۱۰	دهم	اپیدمیولوژی بیماری های منتقله آب و غذا	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف	
۱۱	یازدهم	اپیدمیولوژی بیماری دیابت	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف	
۱۲	دوازدهم	اپیدمیولوژی بیماری پرفشاری خون	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف	
۱۳	سیزدهم	اپیدمیولوژی بیماری سرطان های شایع	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف	

۱۴	چهاردهم	اپیدمیولوژی بیماریهای روماتیسمی مزمن	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف
۱۵	پانزدهم	اپیدمیولوژی سوانح و حوادث	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف
۱۶	شانزدهم	اپیدمیولوژی بیماریهای روانی	چتری پور	حضور به موقع و انجام تکالیف
۱۷	هفده	آزمون پایانی طبق برنامه		

* در صورتی که استاد قصد دارد این جلسه از دوره را به صورت ترکیبی ارائه نماید، مطابق شیوه نامه ارائه یادگیری ترکیبی عمل

نماید و طرح درس هر جلسه را نیز به همراه طرح دوره ضمیمه نماید.